

Andrzej Macinkowski

W sprawie artykułu Marka Gałęzowskiego „Od Zułowa do Belwederu”

Palestra 50/7-8(571-572), 333-334

2005

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

W sprawie artykułu Marka Gałęzowskiego „Od Zułowa do Belwederu”

W numerze 5–6 „Palestry” w artykule pt. „Od Zułowa do Belwederu. Droga Józefa Piłsudskiego ku niepodległej Polsce” p. dr Marek Gałęzowski w niepochlebnych słowach wspominał osobę biskupa Stanisława Adamskiego, powtarzając kłamstwa propagandy komunistycznej.

Wymieniony biskup nie był „zwykle lojalny w stosunku do wszystkich poprzednich i późniejszych zaborców...”

Stwierdzić bowiem trzeba, że:

1) W czasach przed odzyskaniem niepodległości w 1918 r. był on razem z bratem (również księdzem) aktywnym działaczem społecznym w byłym zaborze pruskim, cenionym szczególnie za działalność w ruchu spółek zarobkowych i w Banku Związku Spółek Zarobkowych w Poznaniu oraz w innych organizacjach.

2) W Powstaniu Wielkopolskim stał na czele rządu dzielnicowego – Komisariatu Naczelnej Rady Ludowej oraz był inicjatorem i organizatorem wojska powstańczego.

3) W 1920 r. nie był jeszcze biskupem, gdyż został biskupem katowickim dopiero w 1930 r.

4) W czasie drugiej wojny światowej musiał w dniu 28 lutego 1941 r. opuścić swoją diecezję i przebywał w tak zwanej Generalnej Guberni. Wówczas też w 1942 r. służyłem mu do Mszy św., gdy ukrywał się w Domu Sióstr Urszulanek Serca Jezusa Konającego (tzw. Szarych Urszulanek) w Milanówku pod Warszawą.

5) W Powstaniu Warszawskim, jako jedyny z polskich biskupów, od 1 sierpnia do 2 października 1944 r. prawie codziennie odprawiał Mszę św. i głosił kazania, udzielał sakramentów świętych rannym, przewodniczył ceremoniom pogrzebowym żołnierzy i ludności.

6) W Polsce Ludowej aktywnie stawał w obronie praw Kościoła Katolickiego i swobód obywatelskich. Został zmuszony przez władze do opuszczenia swojej diecezji w dniu 7 listopada 1952 r. i przebywał w przymusowym odosobnieniu w Domu Sióstr Urszulanek (Szarych) w Lipnicy pow. Szamotuły. Do swojej diecezji powrócił dopiero w dniu 5 listopada 1956 r.

7) Zmarł w wieku 93 lat w Katowicach w dniu 12 listopada 1967 r.

Sprawiedliwość wymaga, aby powyższe fakty – z pewnością nieznanne autorowi wspomnianego artykułu – zostały podane do wiadomości Czytelnikowi „Palestry”.

Zainteresowanych życiem biskupa Stanisława Adamskiego odsyłam do książek:

a) Andrzej Grajewski, *Wygnanie – Diecezja katowicka w czasach stalinowskich*, Księgarnia św. Jacka – Gość Niedzielny, Katowice 2002.

b) Abp. Stanisław Szymecki i ks. inf. Romuald Rak, *Biskup Stanisław Adamski, jakiego nie znamy*, Księgarnia św. Jacka, Katowice 2003.

adw. Andrzej Marcinkowski

Adwokaci i aplikanci adwokaccy w Powstaniu Warszawskim – uzupełnienie listy

W nawiązaniu do opublikowanej w „Palestrze” nr 7–8/2004 listy adwokatów i aplikantów adwokackich – uczestników Powstania Warszawskiego – uzupełniamy listę:

Adw. **Edward Aleksander Świdorski**, urodzony 21 maja 1924 r., pseudonim „Pingwin”; był dwukrotnie ranny biorąc udział w Powstaniu, przepływając się przez Wisłę walczył na Sadybie, Czerniakowie i Dolnym Mokotowie.

W dniu 10 października 1984 r. został odznaczony Warszawskim Krzyżem Powstań-
czym.